

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН ВА ОЛИЙ ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ЖҰМАБЕК АХМЕТҰЛЫ ТӘШЕНЕВ АТЫНДАҒЫ УНИВЕРСИТЕТІ
ЖУМАБЕК АХМЕТУЛИ ТАШЕНЕВ НОМЛИ УНИВЕРСИТЕТ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ ЖУМАБЕК АХМЕТУЛЫ ТАШЕНЕВА
TASHENEV UNIVERSITY

Көрнекті мемлекет қайраткері, данқты қолбасшы, ұлы ғұлама, акын, тарихшы
Захириддин Мұхаммед Бабырдың 540 жылдығына

«ЗАХИРИДДИН МҰХАММЕД БАБЫРДЫҢ
ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ ӘЛЕМ МӘДЕНИЕТІ»
халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары
24-25 ақпан, 2023ж.

«ТВОРЧЕСТВО ЗАХИРИДИНА МУХАММАДА БАБУРА И
МИРОВАЯ КУЛЬТУРА»
материалы международной научно-практической конференции
24-25 февраля 2023г.

«ЗАХИРИДДИН МУХАММАД БОБУР ИЖОДИ ВА ЖАҲОН
МАДАНИЯТИ»
халқаро ғылыми-амалий конференция материаллари
24-25 февраль, 2023ж.

«CREATIVITY OF ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BABUR AND
WORLD CULTURE»
materials of the international scientific-practical conference

February 24-25, 2023

February 24-25, 2023 year, Shymkent

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ҚОҶОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН ВА ОЛИЙ ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ЖҰМАБЕК АХМЕТҰЛЫ ТӘШЕНЕВ АТЫНДАҒЫ УНИВЕРСИТЕТИ
ЖУМАБЕК АХМЕТУЛИ ТАШЕНЕВ НОМЛИ УНИВЕРСИТЕТ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ ЖУМАБЕК АХМЕТУЛЫ ТАШЕНЕВА
TASHENEV UNIVERSITY

**«ЗАХИРИДДИН МУХАММЕД БАБУРДЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ
ӘЛЕМ МӘДЕНИЕТІ»**

тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық конференция
материалдары
24-25 ақпан, 2023ж.

1-том

**«ТВОРЧЕСТВО ЗАХИРИДИНА МУХАММАДА БАБУРА И МИРОВАЯ
КУЛЬТУРА»**

материалы международной научно-практической конференции
24-25 февраля 2023г.

1-том

**«ЗАХИРИДДИН МУХАММАД БОБУР ИЖОДИ ВА ЖАҲОН
МАДАНИЯТИ»**

мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллари
24-25 февраль, 2023ж.

1-том

**«CREATIVITY OF ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BABUR AND WORLD
CULTURE»**

Collection of materials the international scientific and practical conferences
February 24-25, 2023 y.

ISBN 978-9965-899-95-9

9 789965 899959

Шымкент, 2023

УДК 37:001:80

ББК 74.58

3-30

Ұйымдастыру комитетінің төрағасы

Байболов Қанат Сейтжанұлы - Жұмабек Тәшенев атындағы университет ректоры,
техникағылымдарының кандидаты, доцент

Қоғамдық кеңес: И.Хашимжанов, С.Ниязходжаев, М.Хожиматов, А.Фатхуллаев,
О.Аяшев, Ш.Тохтасимов, Ш.Арзымбетова, Ш.Наралиева, Х.Хамроева, Шаменаз Бано,
А.Сатвалдиев, А.Алпаяров.

Редакциялық алқа: Р.Сайфуллаева, Эркин Алқайя, Ш.Искандарова, Ё.Саидов,
М.Гафуров, Ж.Ганиев, Д.Хусаинов, М.Мамажонов, Р.Шаринов, Н.Касимов, М.Касимова,
Б.Файзуллоев, Г.Тавалдиева, С.Ганиев, Н.Кулдашев, Б.Абдиримов, Н.Корганбаева,
Ж.Н.Ботабаева, М.Байбекова, М.Исламова, Ж.Абдуллаева.

«Захириддин Мухаммед Бабуридин шайғармашылығы және әлем мәдениеті»—тақырыбындағы халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция жинағы =
«Захириддин Мухаммад Бобур ижоди ва жаҳон маданияти» мавзусидаги халқаро илмий-
амалий конференция тўплами = Сборник материалов международной научно-практической
конференции «Творчество Захириддина Мухаммада Бабура и мировая культура» = Collection
of materials the international scientific and practical conferences «Creativity of Zahiriddin
Muhammad Babur and world culture» /жалпы ред.басқарған Ш.Д.Наралиева. – Шымкент:
Жұмабек Тәшенев атындағы университеті, 2023. – 594 б., 1-том.

ISBN 978-9965-899-95-9

Жинақта Захириддин Мухаммед Бабуридин ғылыми-әдеби мұрасы мен жалпыадамзаттық құндылықтары; мемлекеттік саясаттағы толеранттылық пен мейірімділік ұстанымдары; шығармаларының дереккөздері мен мәтіндік зерттеулері; «Бабуринама» – дүниежүзілік әдебиет пен деректанудағы маңызды және бірегей ескерткіш ретінде; Захириддин Мухаммед Бабуридин шығармаларын шетел тілдеріне аудару және шетелде оқу; Захириддин Мухаммед Бабуридин әдебиет пен тіл білімі туралы көзқарастары; Захириддин Мухаммед Бабуридин шайғармашылығы және әдеби ықпал ету мәселелері; сонымен қатар, әдебиеттану және тіл білімі секциясы; тарих, педагогика, руханияттану, мәдениеттану және өнертану мәселелері бағыттары бойынша мақалалар берілген.

В сборник вошли статьи о научно-литературном наследии и общечеловеческих ценностях в произведениях Захириддина Мухаммада Бабура; об источниках и текстологии его произведений; о «Бабуринаме» как важный и уникальный памятник мировой литературы и науки; переводе произведений Захириддина Мухаммада Бабура на иностранные языки и изучение за границей; проблемах преподавания произведений Захириддина Мухаммада Бабура в системе образования; взгляды Захириддина Мухаммада Бабура на литературу и языкознание; творчество Захириддина Мухаммада Бабура и вопросы литературного влияния; также, раздел литературы и языкознания; представлены статьи по истории, педагогике, духовности, культурологии и искусствоведению.

Берілген мақалалардың сапасы мен мазмұнына авторлардың өздері жауапты.

Берілген мақалаларнинг савияси ва мазмуни учун муаллифларнинг ўзлари масъул ва жавобгардир.

Авторы сами несут ответственность за качество и содержание статей.

УДК 37:001:80

ББК 74.58

ISBN 978-9965-899-95-9

Axsida qoldirilgan Uzun Hasaning xiyonati, yana bir ishongani Ali Do'st Tag'oiyning Samarqandni xiyonatchilarga topshirgani Boburga kuchli ruhiy zarba bo'lganligini iztirob bilan yozib qoldirgan. Vatan ishqı, ona yurt tuprog'ining sog'inchi Boburni bir lahza bo'lsin tinch qo'ymaydi. Serqirra sarkarda va lashkarboshi, shoh va shoir Zahiriddin Muhammad Boburning "Boburnoma" asari bizga o'tmishimizdan, Temuriylar tarixidan muhim va ishonchli ma'lumotlar beruvchi noyob durdona asar hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Karimov. "Vatan sajdagoh kabi muqaddasdir" Toshkent. O'zbekiston-1996 y
2. F. Is'hoqov. "Boburnoma" uchun qisqacha izohli lug'at Andijon-2008 y
3. X. Qudratullayev. "Bobur armoni" Toshkent. Sharq-2009 y
4. A. Qayumov. "Zahiriddin Muhammad Bobur" Toshkent. "Fan" nashriyoti-2008 y
5. X. Davron. "Samarqand xayoli" 1,2,3- qismlar Samarqand. 1995 y

БОБУР ҒАЗАЛЛАРИДА МЕТАФОРАЛАР

**Юлдашева Дилором Нигматовна,
Бухоро давлат университети профессори,
п.ф.номзоди yuldasheva21dilorom@gmail.com Ўзбекистон
Наралиева Шахло Джамаловна**

Жумабек Ташенев номли университет катта ўқитувчиси, п.ф.б.ф.д (PhD)

Аннотация. Мазкур мақолада Захириддин Мухаммад Бобур ғазалларида қўлланилган анъанавий ҳамда индивидуал метафоралар аниқланган ва таҳлилга тортилган. Сўзда маъно кўчишининг бир тури бўлган метафоралар шоир ғазалларининг ўқимишли ва жозибадор бўлишини, сўз латофатининг жилваланишини таъминлай олган.

Калит сўзлар: Бобур ғазаллари, метафора, анъанавий метафора, индивидуал метафора, сўз латофати

Аннотация. Бұл мақалада Захириддин Мухаммед Бабырдың ғазалдарында қолданылған дәстүрлі және жеке метафоралар анықталып, талданады. Сөздегі мағынаны жеткізудің тәсілі болып табылатын метафоралар ақын ғазалдарының тәрбиелілігі мен тартымдылығын, сөз игілігінің нұрлылығын қамтамасыз ете алады.

Тірек сөздер: Бабыр ғазалдары, теңеу, дәстүрлі теңеулер, жеке теңеулер, сөз талғампаздығы.

Аннотация. В данной статье выявляются и анализируются традиционные и индивидуальные метафоры, использованные в газелях Захириддина Мухаммада Бабура. Метафоры, являющиеся видом передачи смысла словами, могут обеспечить образованность и привлекательность газелей поэта, сияние изящества слов.

Ключевые слова: газели Бабура, метафоры, традиционные метафоры, индивидуальные метафоры, изящество слов.

Кўчим (троп) бирор нарса ёки ҳодисани ифодалаш учун сўз ёки сўз бирикмаларининг ўз маъносидан бошқа маънода қўлланишини англатувчи

тушунча эканлиги аён. Кўчма маънода қўлланилган сўзнинг ўз ва кўчма маъносининг муносабати ҳамда уларнинг нарса ёки воқеликка бўлган муносабатига қараб кўчимлар бир неча турларга бўлинади. Улардан энг асосийлари: метафора, метонимия, синекдохадир.

Бизнинг онгимизда қандайдир хусусиятлари, белгилари билан бир-бирига яқин бўлган икки нарса ёки ҳодисани чоғиштириш, ўхшатиш тропларга асос қилиниб олинади. Бошқача айтганда, бирор нарса ёки воқеа-ҳодиса ҳақида аниқ, ёрқин тасаввур ҳосил қилиш учун унга бошқа бирор нарса ёки воқеанинг белгиси кўчирилади, ўхшатилади. Кўчим умуман тилга хос ҳодиса бўлиб, у сўзнинг қўлланиш доирасини, унинг маъно товланишларини бойитади. Шунинг учун кўчимларнинг бадиий нутқда ишлатилиши ифодалиликни, таъсирчанликни оширишга, тасвирланаётган воқеа-ҳодисани равшанроқ баҳолашга ёрдам беради [2,320].

Кўчимлар одатда, иккига: содда ва мураккаб кўчимларга бўлинади. Ўхшатиш, сифатлаш кабилар содда кўчимлар, метафора, метонимия синекдоха, жонлантириш, рамз кабилар эса мураккаб кўчимлардир.

Содда кўчимларда бир нарсанинг бирор сифати таъкидлаб кўрсатилади ёки иккинчи бир нарсанинг бирор белгисига ўхшатилади. Мураккаб кўчимларда эса бирор нарса иккинчи бир нарса орқали ифодаланади, жонсиз нарса жонлидай тасвирланади. Шунингдек, содда метафоралар бир лексик маъно аңлатувчи (содда, ясама, қўшма, жуфт) сўз ва иборалардан ташкил топса, мураккаб метафоралар икки ва ундан ортиқ сўзлардан ташкил топади.

Кўчимнинг бир тури рамз (символ) метафоранинг бир кўриниши бўлиб, шартли равишда кўчма маънода қўлланиладиган сўз бирикмаси, расм, предметни аңлатади. Бошқача айтганда, рамзлар образли тафаккур қилишнинг кўринишларидан бири бўлиб, бадиий нутқда ҳаётий воқеа, тушунча ва нарсаларни ифодалаш учун шартли равишда кўчма маънода ишлатиладиган сўз ёки сўзлар бирикмасидир. Шубҳасиз, кўчма маънода ишлатиладиган бундай сўз ёки бирикмалар ўзларининг қандайдир хусусиятлари билан тасвирланаётган ҳаётий воқеа ва тушунчаларни эслатиб туриши, бири иккинчисига маълум даражада ўхшаб туриши лозим. Улар орқали фикр юритиш жаид шеъриятида кўп учрайди. Чунончи, куёш – эрк, истиклол, тун – ҳасрат, маърифатсизлик рамзи.

Кўчим тилга хос ҳодиса бўлиб, у сўзнинг қўлланиш доирасини, унинг маъно товланишларини бойитади. Шунинг учун кўчимларнинг бадиий нутқда ишлатилиши ифодалиликни, таъсирчанликни оширишга, тасвирланаётган воқеа-ҳодисани равшанроқ баҳолашга ёрдам беради.

Бирор предметга баҳо берип, чоғиштириш, ўхшап томонларини топиш, мана шу топилган (аниқланган) предмет ёки ҳодиса билан ўртоқлашиш хусусияти бадиий ижоддаги тасвир воситаларидан бири бўлган метафорани келтириб чиқарди. Бадиий тафаккур ҳамипа янгилик топиш йўлида иш олиб боради. Метафора мана шу янгиликка элтувчи йўлдир.

Истеъдодли шоир З.М.Бобур ўхшатиш, муболаға, киноя, метонимия, синекдоха каби тасвирий воситалар билан бир қаторда метафоралардан ҳам самарали фойдаланган, уларни ўрни ва меъёрида қўллашга эришган. Шоир

ғазалларида мумтоз адабиётда анча кенг истеъмолда бўлган *ой*, *гул*, *кўз* каби метафоралар кўп учрайди. Жумладан,

*Гурбатда ул ой ҳажри мени тир қилибдур,
Ҳижрон била гурбат манга таъсир қилибдур*

ёки

*Мени ўлтурди жафою жавр бирла ул қуёш,
Эмди тургузмак учун меҳри вафоси қолдиму?!*

Мазкур ўринларда *ой*, *қуёш* метафоралари гўзал ёр, париваш ёки севилган машуқа маъноларида қўлланилган ва ошиқнинг унга ета олмаслигини (кипининг ойга ёки қуёшга қўли етмагани каби) ифодалаш учун *ой*, *қуёш* лексемаларидан фойдаланган.

Бобур “Хазон япроғи янглиғ гул юзинг ҳажрида сарғардим” матлали ғазалининг иккинчи байтида шундай ёзади:

*Сен, эй гул, қўймадинг саркашлигингни сарвдек ҳаргиз,
Аёгингга тушиб барги хазондек мунча ёлвордим.*

Мазкур байтда *гул* метафораси қўлланилган. Ижодкор ҳар иккала содда метафорадан ўз фикрларини яққол ифодалаш, мақсад-ниятини аниқ англатиш, образ, манзара ва лавҳаларни гўзал тарзда билдириш воситаси сифатида фойдаланган. Метафораларнинг образли тасвирлаш, коннотатив маъно, экспрессивлик ифодалаш каби хусусиятлари ғазал байтларида гоё, ҳис-туйғу, моҳият-мазмунни ёрқин, ихчам, таъсирчан тарзда етказиб бериш имконини бера олган.

Шоирнинг “Сочинг” радифли ғазалида шундай байт бор:

*Муяссар ўлди жунун мулки, эй жунун аҳли,
Нисори ашкни эмди бу кун манго сочинг.*

Байтдаги *жунун мулки*, *жунун аҳли*, *нисори ашк* бирликлари шоирнинг индивидуал, айни пайтда, мураккаб тузилишли метафораларидир.

Маълумки, *жунун* сўзи арабча сўз бўлиб жиннилик, ақлдан озганлик маъноларини ифодалайди. *Мулк* сўзи ҳам араб тилидан олинган бўлиб мол-дунё, бойлик маъноларини, *аҳл* сўзи арабчадан ўзлашиб аҳоли, халқ маъноларини англатади. Демак, “телбалик мол-дунёси”, “телбалик халқи”ни, яна “нисори ашк”, яъни аччиқ кўз ёшларимни сочларинг устидан сочмоқ менга муяссар бўлди (насиб этди)” дейилган байтда бетакрор метафоралар қўлланилган.

Яна бир мисол. Шоирнинг “Керак” радифли ғазалида шундай байт учрайди:

*Айшу тараб гулбунига сув бериб,
Гусса ниҳолини қурутмоқ керак.*

Байтдаги “*айшу тараб гулбуни*”, яъни айш-ишрат гулбоғи мураккаб тузилишли метафорани юзага келтирган. Худди шунингдек, байтнинг кейинги мисрасидаги “*гусса ниҳоли*” метафораси ҳам ўзига хос, оригиналлик касб этган бўлиб, у ҳам шоир ижодига хос индивидуал метафоралар сирасини кенгайтиради ва ўқувчи учун янгича ифода руҳини беради.

Бобурнинг “Сенинг ишқингда, эй номехрибон, бехонумон бўлдим” матлали ғазалида ҳам гўзал метафораларни кузатиш мумкин. Жумладан,

*Лабинг гар бермаса бўса нечук жон элта олгаймен,
Бу йўлдаким, адам саҳросига эмди равон бўлдум.*

ёки

Сўруб ул **ой лабидин** оғзининг рамзини англадим,
Бир оғиз сўз била кўрунги мунча хўрдадон бўлдум.

Нечаким қоши ёлар шиқида тузлукни кўрсаттим,
Вале охир **маломат ўқлариға** ўқ-нишон бўлдум.

...Висолинг давлатиға етмасам Бобур киби, не тонг,
Ки **ҳажринг меҳнати**да асру зору нотавон бўлдум.

Мисралар таркибидаги **адам саҳроси** (йўқлик саҳроси), **ой лаби** (маъшуканинг лаби), **маломат ўқлари** (маломат гап-сўзлари), **ҳажринг меҳнати** (сенсизлик машаққати) каби мураккаб тузилишли метафорик образлардан ижодкор гўзал бадий лавҳалар яратишда самарали фойдаланган.

Шоир ғазалларида **хаста кўнглим** (“Хаста кўнглим чекмаган дарди балоси қолдимму?!”), **шикаста кўнгул** (“Сочинг шикастида бордир шикаста кўнгуллар...”), **оламнинг сафоси** (“Тенгри учун де бу оламнинг сафоси қолдимму?!”), **уйқулук бахт** (“Не хуш бўлғайким, бу кун уйқулук бахтимни уйғотсам...”), **сочининг савдоси** (“Сочининг савдоси тушти бошимда бошдин яна...”), **май ҳавоси** (“Баҳор фаслидуру май ҳавоси бошимда, Аёқ тут менга, соқийки, хуш ҳавоедур”), **ғам черики** (“Ғам черики беҳаддур, чораси будур Бобур”) каби бетакрор метафоралар ҳам учрайдики, уларнинг аксарияти ижодкорнинг индивидуал метафоралари саналади.

Миллий маданиятимиз, адабий-бадий тафаккуримиз тараққиёти тарихида Заҳириддин Мухаммад Бобурнинг алоҳида ўрни бор. У бой мумтоз адабиётимизнинг энг яхши анъаналари яралишида ўзининг муносиб ҳиссасини қўша олган ижодкордир. Шоир ғазалларининг эътиборли жиҳати шундаки, биринчидан, уларнинг моҳият-мазмунига юксак инсонийлик туйғулари, пок муҳаббат, гўзалликни чуқур англай олиш хусусиятлари сингдирилган бўлса, иккинчидан, улар халқ тилига яқин, рангдор ифода воситалари асосида ёзилган. Чунончи, поэтик нутқнинг тасвирийлиги ва таъсирчанлигини таъминлашга кўмаклашадиган воситаларнинг муҳимларидан бири метафоралар кенг ҳамда санъаткорона истифода этилган.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. “Бобур” Мухтасар. Тошкент, 1971, 119 с.
2. Бобур ғазаллари// <https://kh-davron.uz/yangiliklar/muborak-kin/zahiriddin-muhammad-bobur-14-02-1483-26-12-1530.html>
3. Ҳотамов Н., Саримсоқов Б. Адабиётшунослик терминларининг русча-ўзбекча изоҳли луғати. –Тошкент.: Ўқитувчи, 1979.

МАЗМУНЫ/МУНДАРИЖА/СОДЕРЖАНИЕ

1-ТОМ

1.	М.Әзілханов	ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ АССАМБЛЕЯСЫ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ОРЫНБАСАРЫ	4
2.	С. П.Ниязходжаев	ӨЗБЕКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ТӨТЕНШЕ ЖӘНЕ ӨКІЛЕТТІ ЕЛШІСІ	8
3.	И.Ҳошимжонов	ҚР ҰЭМБ «ДҰСТЛИК» ХАМЖАМИЯТ РАИСИ	10
4.	М. М. Ҳожиматов	ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР МИРЗОНИНГ МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ҚАРАШЛАРИ	12
5.	Б.Есенғалиев	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕҢБЕК СІҢІРГЕН ҚАЙРАТКЕРІ	15
6.	Мухаммад Али	ӨЗБЕКСТАН ХАЛЫҚ АҚЫНЫ	17
7.	Л.У.Абенова	АТ ЖАЛЫНДАҒЫ ӨРКЕНИЕТ» ЖӘНЕ БАБЫР ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ	23
8.	Шухрат Тохтасимов	“БОБУРНОМА”ДА ЛҰЛИЛАР РАҚСИ ВА УНИНГ ЎЗИГА ХОС ЭТНОГРАФИК ХУСУСИЯТЛАРИ	29
9.	Ҳ. Ҳамроева	“БОБУРНОМА”ДА РАҚС САНЪАТИ ТАЛҚИНИ	32
10.	Н.Ш.Алметов	ПЕДАГОГИК БОБУРШУНОСЛИК: МЕТОДОЛОГИК ЁНДАШУВЛАР	36
11.	Ҳ. Ҳамроева, Ш. Наралиева,	АДАБИЁТ ДАРСИДА “БОБУРНОМА” ВА “ЮЗ ОҲ, ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР...” ДОСТОННИНГ ҚИЁСИЙ ТАҲЛИЛИ (ҚОЗОҒИСТОНДА ТАЪЛИМ ЎЗБЕК ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИГАН УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИНГ 9 - СИНФ “ЎЗБЕК АДАБИЁТИ” ДАРСЛИГИ МИСОЛИДА)	40
12.	Ҳ. Ҳамроева, Ш. Наралиева, С.Ганиев	ТВОРЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ВЕЛИКОГО ПОЭТА И ИЗВЕСТНОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ДЕЯТЕЛЯ ЗАХИРИДДИНА МУХАММАДА БАБУРА	48
13.	Б.Б.Файзуллоев	АДАБИЙ ТАЪЛИМДА З.М. БОБУРНИНГ НАЗАРИЙ	52
14.	Ж.Ганиев	ҚАРАШЛАРИНИ ҰРГАНИШ БУЮК ШОҲ ВА ШОИР ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУРНИНГ ДАВЛАТЧИЛИК СИЁСАТИДА БАҒРИКЕНГЛИК ТАМОЙИЛИ	57
15.	М.Гапуров	ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР АСАРЛАРИДА МУСИҚИЙ ТЕРМИНЛАР	60
16.	Саидов Ё. С.	БОБУРНИНГ ЁЗУВ ТАРАҚҚИЁТИДАГИ ЎРНИ	63
17.	Улуков Н. М.	БОБУРНИНГ МАЪНАВИЙ ЖАСОРАТИ	68
18.	Ҳ. Дадабоев	БОБУР ҲАРБИЙ МАҲОРАТИНИНГ ҚАНДАҲОР ЖАНГИДА НАМОЁН БЎЛИШИ	72
19.	М. Abjalova	ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR MUALLIFLIK KORPUSINI YARATISH – DAVR TALABI	75
20.	М.М. Сулаймонов, М. Исмоналиева, Г.Холдорова	“БОБУРНОМА”ДА КУРАШ ВА ЖИСМОНИЙ ЕТУКЛИК ҲАҚИДА	80
21.	Доғ. Dr. Mehmet ÖZEREN	BÂBÜR DÎVÂNÎ’NDAKI SOYUT ADLAR	83
22.	А.Насиров	ШАРҚ ВА ҒАРБ ЦИВИЛИЗАЦИЯСИДА БОБУР ИЖОДИНИНГ ЎРНИ	88
23.	V. Cho’liyeva	“BOBURNOMA” ASARINING IJTIMOY-MA’RIFIY	93

		АНАМИҲАТИ	
24.	Д. Юлдашева Ш. Наралиева	БОБУР ҒАЗАЛЛАРИДА МЕТАФОРЛАР	96
25.	Б. Жамилова С.Бердиерова	«БОБУРНОМА» – САЁҲАТ ЖУРНАЛИСТИКАСИ ТАРИХИДА НОЁБ ЁДГОРЛИК	100
26.	М. Тожибоева	“БОБУРНОМА”ДАГИ ТАРИХИЙ ШАХСЛАР ТАСВИРИ ЖАДИД АДИБЛАР ТАЛҚИНИДА	104
27.	Исакова З. Р.	ЗАХИРИДДИН МУҲАММЕД БАБЫР МЕН ИСМАЙЫЛ САҒАУИ ҚАТЫНАСТАРЫН ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ТҮСІНДІРУ	109
28.	М. Мамажонов	ЗАХИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ИЛМИЙ - АДАБИЙ МЕРОСИНИНГ МАЪНАВИЙ - МАЪРИФИЙ АҲАМИЯТИ	118
29.	Аслонов И.	“БОБУРНОМА” ДА ҲУҚМДОР ЭТИКЕТИ ВА СИЁСИЙ ИЕРАРХИЯ ТАСВИРИ	121
30.	К.Абдуллаев	ЗАХИРИДДИН МУҲАММАД БОБУРНИНГ ТАРЖИМАИ ҲОЛИНИ ЎРГАТИШДА ҒАНАЛАРА ОИНТЕГРАЦИЯДАН ҒОЙДАЛАНИШ	126
31.	Ш.Наралиева	ЎҚУВЧИЛАР НУТҚИЙ КЎНИКМАЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА БАДИИЙ МАТННИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ (Захириддин Мухаммад Бобур рубоийлари мисолида)	132
32.	Убайдуллаев А. А.	ЗАХИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР АСАРЛАРИНИНГ ЛИНГВИСТИК ТАҲЛИЛИ	135
33.	С.Ганиев. М. Қосимова	МИНҲОЖИДДИН МИРЗО ИЖОДИДА БОБУР ВА АНДИЖОН КУЛЬТИНИНГ БАДИИЙ ТАЛҚИНЛАРИ	139
34.	С.Ганиев	“БОБУРНОМА”ДА ҲИНДИСТОН ТАЛҚИНИ	142
35.	N. Quldashev S.Ahmadjonova	BOBUR ASARLARI TILI	144
36.	М.Саидхонов	БОБУРНИНГ БУЮКЛИГИДА ВОЛИДАСИ ВА КАТТА ОНАСИНИНГ ЎРНИ	148
37.	М. Амонов	ҲОЗИРГИ ЎЗБЕК ТИЛИДА ИСТЕЪМОЛДАН ЧИҚҚ “БОБУРНОМА”ДАГИ ИЗОФИЙ БИРИКМАЛАР	151
38.	Ф. И. Каримова	“БОБУРНОМА” ИЖОДИЙ-БИОГРАФИК МАНБА СИФАТИДА	155
39.	M.Y. Sulaymonov G. H.Xoldorova	BOBURNOMA – DIDAKTIK ASAR	158
40.	М.Р.Суюнов	З.М. БОБУР АДАБИЙ МЕРОСИ ПРОФЕССОР ЭРГАШАЛИ ШОДИЕВ ТАЛҚИНИДА	163
41.	Г.Сайидова	НАВОИЙ АСАРЛАРИДАГИ ЎХШАТИШЛАР ТАСНИФИ	166
42.	Э.П.Эшмуродов Д.А.Эшмуродова	XVI АСР ЎЗБЕК АДАБИЙ ТИЛИ ТАРАҚҚИЁТИДА З.М.БОБУР АСАРЛАРИНИНГ ЎРНИ	169
43.	М.М.Мирзоаҳмедов	«БОБУРНОМА» ДА ҲУҚУҚИЙ АТАМАЛАР	173
44.	С.Ж.Рысбаева М. М.Жақсылықова	ТАРИХИ ТҮЛҒАЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ: ТҮЛҒА ФЕНОМЕНИ БАБЫР БЕЙНЕСИНДЕ	178
45.	В.Сабилова Г.Эрназарова Т.Торошов С. Шарипова	ДВЕ ВЕЧНЫЕ ЦЕННОСТИ З. М. БАБУРА В ДРЕВНЕМ ГОРОДЕ ОШ: МАНЯЩАЯ К СЕБЕ ГОРА СУЛЕЙМАН-ТОО И БОЖЕСТВЕННАЯ РЕКА АК-БУУРА	183
46.	В. Bisenova	TA'LIM TIZIMIDA ZAHIRIDDIN MUHAMMAD	187